

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Hypocrisim fugiendi motiva.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Hypocrita monstrum est, cui simile nunquam fecit natura: qui nec vult esse, quod videtur; neque vult esse, quod est. Vir hypocrita caret hospitio; solum falsitas accepit eum in domum suam, & ministravit ei de infernalibus facultatibus suis. Nudus incedit hypocrita; deceptio ejus ei praebevit vestimentum. Famelicus erat, non saturandus pane: patiebatur sitim, non vinum comedendus; sed laus humana dedit ei cibum, & potum. Infirmus erat, propter deficientem virtutem; sed reputatio aliena visitavit, imò confortavit, eum. Erat in carceribus peccatorum; sed daemones accesserunt ad eum, redemptionem falsò spondentes; & deluserunt destinentes eum. Mortuus jacebat in plateis Ninive speciosae, videlicet Mundi; sed fama hominum in cordibus suis sepelivit eum. Simon Cass. l. 8. c. 32.

Nolite in jejunio hypocritis similes fieri, qui sunt pictores diaboli, periti suam doctrinam in arte pingendi. Non enim pictores, cum aliquam ex diversis subjectis coloribus volunt formare imaginem, de interioribus curant; quomodo stomachus, cor, pulmo, jecurque, locentur; sed duntaxat, quomodo exteriora intuentium oculis aptiora reddantur. Idem lib. 10. cap. 36.

Hypocritae similes libris falsis, quorum falsitas, dum clausi, non agnoscitur; sed dum aperiuntur, & leguntur. In Judicio, libris apertis, opera falsa apparebunt. Geminiani l. 9. c. 34.

Lignum putridum, & cariosum, nocte relucet, & quasi res pretiosa apparet; die verò ejus vilitas, & corruptio, proditur. Modò sumus omnes in nocte obscura: & multi, cum sint corrupti, vitis pleni, mentis virtutibus micare contendunt, boni videri cupientes. At postquam dies illuxerit; tunc revelabitur, quis lignum putridum sit, quis non. Diez Conc. 2. in Nat. D.

Horologia solaria, si nubes, aut nox, solem subducant, nullam horam designant. Hypocrita in luce horas demonstrant; tantum operantur, cum videntur. Oliva lib. 13. Strom. Luc. 17. 21.

§. II.

Hypocritis descriptio, proprietates, actus.

Populus hic labiis me honorat. Matth. 15. 8. Quod profertur in ore, non versatur in corde. Cantabit Kyrie eleison, qui nemini misericordiam fecit, Deique contempsit. Cantabit Christe eleison, qui Christi sanguini contumeliam intulit. Cantabit Gloria, qui omnem gloriam, etiam ex cantu, mercatur in terrenis. Cantabit alleluja, qui DEUM in suis vituperat moribus. Cantabit Epistolam, qui divinum non recipit missum. Cantabit Evangelium, cui praedicatio Mundi placet. Cantabit Graduale, qui per gradus non ascendit in bonum. Cantabit Tractum, ad sua placita tractus. Cantabit Sanctus S. S. qui corde, ore, & opere, est ini-

quus. Cantabit hanc Trinitatis laudem, qui in Trinitate animae suae, memoriae, intelligentiae, & voluntatis, portat pessimum labem. Cantabit Introitum Missae, & finem; qui principium malum fecit, qui finem debitum in Domino non constituit. Cantabit Pater noster, de quibus dici potest: vos ex Patre diabolo estis, Cantabit Dominus vobiscum, qui cum demonibus habet commercium &c. Simon Cass. l. 8. cap. 37.

Oculum attendit hypocrita, non DEUM; faciem, non fidem; pecuniam, non gratiam. Non fruitur Deo, sed utitur tanquam nummo; & nummò fruitur tanquam Deo. Deo erit Mundum; fide nummum; religione Sacculum, lacrymis vinum, jejuniis convivium, cilicò limum, silentio plausus hominum. Mirabile dictu! laet iste, ut appareat; tacet, ut audiat; non sequitur, ut consequatur; recedit, ut praecedat; fugit, ut apprehendat; plorat, ut rideat; jejunat, ut satiatur. Sic cancer serpit. Petrus Cell. de pane lugent. c. 16.

§. III.

Hypocritism fugiendi motiva.

Num. I.

Malitia, damna.

Subito defecerunt in civitate sua imaginem ipsorum ad nihilum rediges. Pl. 73. 19. 20. Quæris: quomodo repente, qui pius habebatur, corruat? fucam praeferebat sanctimoniam, non veram. Nonne vides imaginem solum eorum, virtutum coloribus adumbratam, à DEO expungi? Nimirum imaginem virtutis, non virtutem possederunt. Ideo DEUS virtutum fucum illum cito obliterat, & delet. Non diu, mihi crede, in civitate Domini virtutum, imago ficta, simulataque virtutis. Ad tempus forte breve fulgebis; tum ad nihilum à DEO redigetur. Oliva l. 12. Strom. hic.

Hypocrite! Matth. 23. 27. Scribas Dominus reprehensus; cum eos raptores, ambitiosos, sacrilegos, parricidas, jure posset vocare; maluit hypocritas dicere: ac si nihil DEO odiosius esse posset, quam crusta virtutis. Maluit eos inscribi sepulchra dealbata; quam nigra, & fuliginosa: Domino enim minus exosa sunt atra, quam quæ alba non sunt, & sunt dealbata. Oliva lib. 10. Strom. §. Renovamini Spiritu.

Assumit septem alios spiritus secum nequiores se. Luc. 11. 26. Spiritus malus est Spiritus superbiae; nequior illò simulatio humilitatis: Spiritus malus, spiritus invidiae; nequior illò simulatio charitatis: Spiritus malus, spiritus mendacii; nequior illò simulatio veritatis: Spiritus malus, spiritus luxuriae; nequior illò simulatio castitatis: Spiritus malus, spiritus avaritiae; nequior illò simulatio misericordiae. S. Prosper Aquit. de promiss. & praedict. p. 2. cap. 39.

Pejor est, qui se, cum sit malus, bonum ostendit; quam ille, qui aperte est malus. S. Ambrosius in ep. 1. Tim. c. 5.

Hypo-

Hypocrisis subtile malum, secretum virus, venenum lateans, virtutum fucus, tinea Sanctitatis. -- Hypocrisis secunda simulat, fallit prospera; curiosa mentitur; & crudeli arte, virtutes trahat mucrone virtutum. Jejunium jejuniò perimit, oratione orationem evacuat, misericordiam miseratione prostrernit; Quod corporibus est hydrops, hypocrisis animabus. Petrus Chrysologus f. 7.

Velant faciem Domini hypocritæ. Hugo Card. in Luc. 22.

Horrendum hypocritæ casum narrat Panormitanus de Antonio quodam Eremita, tempore Alfonso sapientis, regis Aragoniæ. l. 2. cap. 9. Hic Antonius quadraginta dies, & noctes perpetuò jejunare ferebatur; adeò, ut Italiam, Siciliam, Hispanias, compleverit nomine sanctitatis, & abstinentiæ. Pluribus in locis cellâ præclusus, & à custodibus observatus, nihil edens, aut bibens; Angelorum insuper ministerium, & confortium, habere credebatur. Verùm habebat clam in cella candelas crassiores, & superfusoriè ceratas; sed intus fistulæ cannarum includebantur farina infarta, quæ ex contritis phasianorum, & caponum, carnibus, Saccharò, & aromatibus immixtis, condiebantur. Ajunt & cingulum gestasse fistulatum plenum nectare, quod hypocriticum vocant. His epulis clam pascebatur; habitus interim omnium mortalium abstinentissimus. Is vermibus tandem corrosus, & inter magnos cruciatus, cum mors instaret, in CHRISTUM, & B. Virginem, diras blasphemias, & convitiâ evomens, impiam simul animam evomit.

Num. II.

Alieni ab ea.

Perambulabam in innocentia cordis mei, in medio domus mea. Psalm. 100.

2. Non allegat innocentiam morum in foro, in publico, simulatam; sed in medio domus, in cubili, ut advertit hic Bellarminus. Multi in foro, & plateis, modestè se gerunt; sed in domo, præsertim in cordis sui cubiculo, per omnia scelera volutantur. Alvarez Illustr. 231.

Sicut fragmen mali Punici, ita gene tuæ. Cant. 4. 3. Talia debent esse opera, quòd respondeant interioribus affectionibus, & exterioribus; quia non debemus habere fictam sanctitatem. Ideò ait, *gene tuæ*, id est, opera tua, quæ sunt in aperto, sicut genæ, sunt *sicut fragmen mali Punici*; id est, sicut malum Punicum fractum. In fractura tale apparet, quale est interius. Sanct. Thomas Aquin. hic.

A longè stans nolebat nec oculos Græ. Luc. 18. 13. Stans à longè. qualis erat, talem se ostendebat. Eusebius Gallic. ferm. in Dom. 11. Pent. Nolebat propinquus Numini ex animo putari; si ex corpore propinquus Sanctuario cerneretur. Ramirez in ep. 5. Apoc. 3.

Esse optimus, non videri, studebat. Sanctus Gregorius Naz. Or. 30. de Sanct. Basilio.

Optabat non videri, sed bonus potius esse. Idem Orat. de laude Sancti Ephrem.

Dicito mihi hypocrita: si bonum est, esse bonum; ut quid non vis esse, quod vis apparere? Si verò malum est esse malum; ut quid vis esse, quod non vis apparere? nam quod turpe est apparere, turpius est esse. Author Imperf. in illud Matth. 23. væ vobis Scribæ, & Pharisei hypocritæ.

